

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 138
van **VERA JANS**
datum: 17 november 2015

aan **JO VANDEURZEN**
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Personen met een handicap - Evaluatie regelgeving rechtstreeks toegankelijke hulp

Sedert 1 maart 2013 kunnen personen met een (vermoeden van) handicap die nog geen ondersteuning ontvangen van een VAPH-dienst of VAPH-voorziening, zonder voorafgaande goedkeuring van het VAPH (Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap), gebruikmaken van rechtstreeks toegankelijke hulpverlening (besluit van de Vlaamse Regering van 22 februari 2013 betreffende rechtstreeks toegankelijke hulp voor personen met een handicap). Dit systeem kadert in de flexibilisering van de hulpverlening en de benadering vanuit het model van de vijf concentrische cirkels.

Vanaf september 2016 zullen de eerste basisondersteuningsbudgetten worden toegekend. Met dat budget kunnen personen met een handicap een beroep doen op de rechtstreeks toegankelijke hulp en dus wordt verwacht dat de vraag naar rechtstreeks toegankelijke hulpverlening (RTH) zal stijgen. Zoals in de beleidsnota Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 2014-2019 werd vooropgesteld, werd de huidige regelgeving inzake RTH voor personen met een handicap geëvalueerd. De bedoeling is een aantal bijstellingen te doen zodat personen met een handicap vanaf 1 januari 2016 gebruik kunnen maken van een voldoende gevarieerd aanbod inzake rechtstreeks toegankelijke hulp.

1. Wat zijn de belangrijkste resultaten van de evaluatie van de regelgeving met betrekking tot de rechtstreeks toegankelijke hulp voor personen met een handicap?
2. Welke beleidsconclusies trekt de minister hieruit?
3. Welke bijstellingen zal de minister op korte termijn initiëren?

ANTWOORD

op vraag nr. 138 van 17 november 2015

van **VERA JANS**

1. Bij de start van RTH werd er binnen RTH een maximum aan ondersteuning per ondersteuningsfunctie (begeleiding, dagopvang en verblijf) bepaald die met elkaar konden worden gecombineerd. Er werd echter vastgesteld dat er een grote groep cliënten is die enkel gebruik maakt van een specifieke ondersteuningsfunctie (vooral begeleiding), maar eigenlijk onvoldoende heeft met het maximum aan ondersteuning die binnen deze ondersteuningsfunctie mogelijk is.

Daarnaast bepaalde de regelgeving dat een persoon met een (vermoeden van een) handicap gedurende de eerste twee jaar dat hij RTH benut, gebruik kan maken van maximum 48 begeleidingen om indien nodig in het begin iets meer ondersteuning te krijgen, waarna het maximum terugviel op 12 begeleidingen per jaar. Deze werkwijze zorgt in de praktijk echter voor een aantal, vooral administratieve, moeilijkheden. Aangezien de 48 begeleidingen over 2 jaar worden gespreid, worden de begeleidingen vaak over 3 kalenderjaren en afrekeningen gespreid, wat de administratieve opvolging voor alle betrokkenen bemoeilijkt.

Uit de verdere uitwerking van de persoonsvolgende financiering (PVF) blijkt dat er een duidelijke grens dient te zijn tussen RTH met eventueel een basisondersteuningsbudget en een persoonsvolgende budget in trap 2 van PVF. Het is eveneens aangewezen te voorzien dat er geen al te grote lacune is in de overgang van handicapspecifieke rechtstreeks toegankelijke hulp naar handicapspecifieke niet-rechtstreeks toegankelijke hulp.

Op dit ogenblik zijn de RTH-middelen verspreid over meer dan 100 voorzieningen en de variatie in beschikbare middelen per voorziening is groot. De RTH-erkenningen variëren van 4 tot meer dan 1000 personeelspunten. Deze diensten kunnen ook personeelspunten aan elkaar of andere diensten doorgeven. De versnippering van de punten over de voorzieningen zorgt ervoor dat de administratieve opvolging ingewikkeld en tijdrovend is.

Daarnaast bepaalt het RTH-besluit dat als voor 90% van de toegekende personeelspunten prestaties worden geleverd, er 100% kan worden gesubsidieerd. Een aantal diensten heeft ondertussen reeds een aanzienlijk aantal personeelspunten. In het geval men alleen een percentage hanteert, bestaat het risico dat bij een erkenning voor een groter aantal personeelspunten heel wat personeelspunten niet ingezet, maar toch gesubsidieerd kunnen worden. Dit is maatschappelijk niet verantwoord in tijden van schaarste.

Het is nog te vroeg om duidelijkheid te geven in welke mate RTH een antwoord biedt op de vragen van personen met een handicap en welke doelgroep er momenteel mee wordt bereikt. Ook is er meer informatie nodig over de wijze waarop de functie outreach wordt ingezet en de invloed die dit heeft in het versterken van andere diensten in functie van de vermaatschappelijking van de zorg. We volgen dit nauwgezet op.

Thuisbegeleidingsdiensten kunnen hun volledige capaciteit benutten om RTH aan te bieden. Het is dan ook belangrijk om in de volgende maanden de positie van de

thuisbegeleidingsdiensten binnen RTH en trap 2 van de persoonsvolgende financiering te bepalen.

2. Globaal gezien komt RTH zeker tegemoet aan de noden van bepaalde personen met een handicap, hetzij als voorlopige oplossing in afwachting van toekenning van niet-rechtstreeks toegankelijke hulp (wat slechts een doelstelling kan zijn tot er voldoende zorgbudget is), hetzij als structurele oplossing. Er moet dan ook voor gezorgd worden dat het pakket aan middelen soepel kan worden ingezet, net als binnen niet-rechtstreeks toegankelijke hulp het geval is, en dat er geen al te grote kloof is tussen het maximaal inzetbare binnen RTH en de laagste budgetcategorie binnen de persoonsvolgende financiering.

Daarnaast moet ingegrepen worden op de knelpunten zoals hierboven vastgesteld in de evaluatie.

3. Er zal een wijzigingsbesluit voorgelegd worden aan de Vlaamse Regering, dat aan deze doelstellingen tegemoet komt.